

[Svend Auken]

lekraft. Over statsministerens åbningstale bliver man nødt til med meget små bogstaver at skrive: ånd- og dådløshed. Ånd- og dådløshed. Der var ingen meldinger på de store udenrigspolitiske problemer og ingen meldinger på de alvorlige indenrigspolitiske problemer, ingen tale om den udfordring, verden er stillet over for med den fortsatte og skærpede atomvåbenoprustning. Gældskrisen, den internationale gældskrise, var ikke omtalt med et ord. Den voksende afstand mellem rige og fattige lande og den vestlige verdens nedskæring af sin bistand til de fattige lande blev heller ikke omtalt. Den internationale miljøkrise blev ikke berørt. Der blev kun sagt, at selvfølgelig skulle vi gøre noget, men kun på en sådan måde, at vi ikke krænkede vore allierede, og dér forstod man, at det især var De Forenede Stater, vi ikke skulle krænke.

Det synes jeg er en forkert linje. Man kan godt være en god allieret, man kan godt deltage i et forsvarssamarbejde for at beskytte landets frihed og selvstændighed, herunder også retten til at have sin egen mening, uden at man af hensyn til allianceloyaliteten prisgiver den ret til at have en egen mening, som man har sagt er selve alliancens formål.

Vi ønsker fra socialdemokratiets side, at Danmark fører en aktiv udenrigspolitik. Vi er bekymrede over, at Genèveprocessen er gået i stå, først og fremmest på grund af stormagtsuenighed vedrørende stjernekrigsprogrammet. Vi ønsker, at de tanker, vi tidligere har lagt frem, og som støttes bredt i Europa, om fastfrysning, om opstillingsstop osv., fremmes, også planerne om atomvåbenfrie zoner og zoner frie for kemiske våben i Europa.

Vi ønsker også, at Danmark skal tage initiativ til enten i NATO eller i FN at sætte sagen om ikke-førstegangsbrug af kernevåben på dagsordenen. Vi føler ikke, at Danmark ved at føre denne aktive linje inden for alliancen og i FN isolerer sig; tværtimod er de synspunkter, vi har her i landet, i overensstemmelse med, hvad stadig flere mennesker og stadig større befolkningsgrupper ude over hele verden, men navnlig i Vesten, føler.

Jeg skal konkret i dag råde udenrigsministeren til – og vil selvfølgelig gerne have en reaktion på det – at Danmark ubetinget støtter det hollandsk-belgiske forslag om, at der afholdes et NATO-udenrigsministermøde inden topmødet mellem Sovjet og USA. Jeg

mener også, tiden er kommet til, at Danmark forholder sig til de alvorlige internationale gældskriseproblemer, der er den måske alvorligste trussel mod den økonomiske stabilitet i verdensøkonomien. Vi løser ikke disse problemer ved passivt at følge den amerikanske opskrift om, at det er et bilateralt problem mellem nogle få uheldige latinamerikanske lande og nogle få store amerikanske pengeinstitutter. Alle og enhver kan se, at dette problem kun kan klares ved en nedskrivning af u-landenes gæld, og at det må ske på politisk initiativ.

Når det gælder de europæiske spørgsmål, kunne vi også ønske en mere aktiv dansk linje. Det danske folketing har i sine majdagsordener fra 1984 og 1985 ganske tydeligt og klart sagt, hvad vor politik er. Vi siger nej til en EF-union, der betyder en forskydning af kompetencer væk fra Ministerrådet og over til Parlament og Kommission. Vi siger nej til fællesskabsregler i en sådan union, der effektivt begrænser vor økonomiske handelfrihed og vor ret til at fastlægge en aktiv miljøpolitik. Til gengæld er vi positivt indstillet over for, at EF-samarbejdet styrkes ved, at man inviterer andre europæiske lande til at deltage både i det samarbejde, der foregår inden for traktaterne, og udenfor.

Vi ønsker gerne en mere klar og tydelig europæisk stemme, når det gælder den internationale økonomi og de internationale afspændingsproblemer, men det skal være et åbent samarbejde og ikke en union af den art, jeg beskrev før. Det er også årsagen til, at spørgsmålet om en folkeafstemning, der optager befolkningen, ikke er aktuelt; der er ikke flertal i det danske folketing for, at Danmark tilslutter sig en union, som jeg har beskrevet den her, og der vil ikke efter det næste valg og det næste valg og det næste valg igen være et sådant flertal herhjemme.

Statsministeren omtalte et enkelt internationalt problem uden dog at gøre noget ud af det, og det var spørgsmålet om terrorisme. Han sagde egentlig meget fornuftige ting om det, men berørte ikke det i virkeligheden alvorligste aspekt af den internationale terrorisme, nemlig den af staterne igangsatte terrorisme ud fra princippet, at magt har altid ret til at gribe ind og bestemme over andre lande. Jeg tænker naturligvis på den forkastelige intervention i Tunesien, som det israelske luftvåben foretog forleden dag. Jeg